

ת"פ 12539/03 - מדינת ישראל נגד רוסלאן אלבייב - התיעצב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12-03-12539 מדינת ישראל נ' אלבייב

בפני:	כב' השופטת יהודית אמסטרדם
בעניין:	מדינת ישראל
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד גלית אפרתי נגד רוסלאן אלבייב - התיעצב ע"י ב"כ עו"ד אבי כהן

גזר דין

A. פתח דבר

1. הנאשם הורשע על פי הודהתו בביצוע עבירה של שוד בנסיבות מחמירות תוך שימוש בנשק קר - עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977.

2. על פי כתוב האישום בו הודה הנאשם בתאריך 29.2.2012 בסמוך לשעה 06:30 הוא נכנס למאפיית "ನ්‍යිකා ජ්‍රප්තිත" ברחוב שארית ישראל 31 תל אביב, אמר לעובד המאפייה "זה שוד", ודרש ממנו למסור לידי סכום כסף.

עובד המאפייה סירב לדרישתו של הנאשם, ואז הרים הנאשם את חולצתו וחשף פטיש שהוא תפוס במכנסיו. הנאשם אחץ בפטיש בידו, חזר על דבריו "זה שוד", ודרש מעובד המאפייה בשנית למסור לידי סכום כסף.

בעקבות איומיו של הנאשם מסר לו עובד המאפייה חבילת שטרות שהכילה סך של כ-4,700 ל"נ, והנאשם יצא מהמאפייה.

3. בתחילת ההליך הפלילי כפר הנאשם בכך שביצע עבירה של שוד, וטען שהוא לא השתמש בנשק קר, ולמרеб ניתן להרשינו בדרישת נכס באיזומים או לחילופין בגניבה בהפקדה.

הנאשם הוסיף וצין באמצעות בא כוחו כי ביום האירוע הוא היה במצב פסיכוטי ותחת הלוצינציות.

4. בהסכמה ההגנה הוגשו הודיעותיו של המתלוון, והחלła פרשת ההגנה.

הנאשם חכל למסור עדות בחקירה ראשית, וטען כי הוא השתמש ביום האירוע בסמים בלבד עם כדורי הרגעה, ובפועל הוא השתמש בהרואין ובקוקאין בלבד עם 40 או 50 כדורים של סבוטקס.

לדבריו, הייתה תקופה בעברו שהוא טופל בהוסטל גגון של רשות שיקום האסיר, ולאחר מכן הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי כנוהג במשאית ולמד באוניברסיטת תל אביב במשך שנה בקורס מבוא לרפואה. הוא הכיר את אשתו והיא נכנסה להירionario, אלא שלאחר שלוש שנים שבהן היה נקי משימוש בסמים, לקרأت סוף הריונה של אשתו, הוא החל להשתמש בסמים וכదורים כمفופט לעיל. בנוסף לכך, הוא הסתובב שכabhängigתו סכין, שכן הוא פיתח פראנזיה לפיה רצים לפגוע בו. ביום האירוע הוא חש סוג של טירוף, והוא אינו זוכר את כל הפרטים שאירעו במאפייה, אך זכור לו שהוא רץ ממש כשהוא זורק את הפטיש.

במהלך עדותו של הנאשם הודיע בא כוחו בבית המשפט כי הוא מותר על המשך חקירותו של הנאשם, וכי מרשו מודה ביצוע העבירה המיוחסת לו בכתב האישום - שוד בנסיבות מחמירות תוך שימוש בנשק קרב.

ב. מתוך שירות המבחן

5. מתוך שירות המבחן עולה כי הנאשם כבן 25 שנים עלה מאוקראינה בשנת 1999.

אביו שהוא אלכוהוליסט התאבד, ואחיו הסובל מהתמכרות מטופל בתחליפי סם.

הנאשם למד בפנימיה במשך תקופה מסוימת, ואחר כך התגייס לשירות צבאי ממנו נפלט בשל התמכרות לسم ההרואין בו נהג להשתמש בתדריות יומיומית באמצעות הזרקה.

הנאשם התוודע לשירות המבחן בשנת 2006, עבר גמילה פיזית במסגרת מעצרו, אך לא השתלב בתוכנית המשך. לאחר שרצה תקופות מסאר והשתחרר בשנת 2008 הוא טופל בהוסטל לאסירים משוחררים החל מספטמבר 2008, ומאז היה נקי משימוש בסם במשך תקופה של 4 שנים. הוא עבד באופן מסודר והשתתף בטיפול קבוצתי ופרטני של שירות המבחן. הנאשם עזב את ההוסTEL ביוני 2010.

בשנת 2012 נולדו לו בנות תאומות, אלא שבאותה עת כבר השתמש הנאשם בסמים מסוג הרואין וחגיגת בנוסף לשימוש בצדורי הרגעה. בשל השימוש האינטנסיבי והשפעת הסמים הוא לא הצליח לתפקיד. לדבריו, הוא לא הצליח לגייס כסף לאשפוזות, ועל כן לא פנה להיליך גמילה מסודרת.

6. אין מחלוקת שהנאשם ביצع את העבירה נשוא הטייק דן עקב שימוש בסמים ועל מנת למן את צרכיהם.

לאחר שנעצר הנאשם, התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם מעוניין לעורך שינוי בחיו, וכי קיימים אצל כוחות להתחלה תהילר זהה, ועל כן המלצה על שחרורו לקהילת מלכישוע בתנאים של מעצר בית.

הנאשם נקלט בקהילה לנפגעי סמים מלכישוע בתאריך 7.6.2012, ולאור השתלבותו בהליך הטיפול, הוא החל בסוף מרץ 2013 לצעת לעובדה מחוץ לקהילה.

מתוך שירות המבחן עלה כי למעט אירוע יחיד של התנהגות חריגה מצדו עמד הנאשם בדרישות הקהילה, ושיתף פעולה עם מדריכיו וקצינית המבחן באופן מלא.

במאי 2013 דיווח שירות המבחן כי הנאשם עבר לשלב ההוסטל שם הוא נדרש לניהול עצמי, אחריות על סדר יומו, הتمדה במסגרת עבודתו, וכן השתתפות בתחזוקת ההוסטל והמשר הקשר עם גורמי הטיפול.

בית המשפט נענה לביקשת שירות המבחן ודחה את הדיון על מנת לאפשר שיילובו של הנאשם בהוסטל.

בתאריך 7.7 נקלט הנאשם בהוסTEL בעפולה, והשתלב במקום בפועל תקין. הוא החל לעבוד כמחסנאי בסופרמרקט ושמר על קשר עם בת זוגו ובנותו.

.7. בתאריך 20.11.2013 סיים הנאשם את שהותו בהוסTEL ושב להתגורר עם בני משפחתו בתל אביב.

קצינית המבחן המשיכה במעקב אחר הנאשם, ובמלצתה השתלב טיפול קבוצתי לבוגרי קהילת מלכישוע, הנitin במסגרת הוסTEL של הקהילה בהרצליה. מכתב שהתקבל מהפסיכולוג המנחה את הקבוצה עלה, כי הנאשם מגיע מדי שבוע בקביעות לשיחת הקבוצתית, מוסר בדיקות שתן ואלו נמצאו נקיות מ身心. הנאשם אף החל לעבוד במסגרת עבודתו בסופרמרקט - "טייב טעם" כמחסנאי והוא שואף להתקדמות.

קצינית המבחן המליצה אפוא שבית המשפט יתן עדיפות לפני השיקומי, על מנת לחזק את הנאשם במאציו ולאפשר המשך העבודה הטיפולית בהתאם לצרכיו. על פי הערقتה, לנאים דרוש קשר המשכי עם שירות המבחן שהוועה עבورو גורם מעודד וחזק ויסיע לו לשמור על הישגיו, על כן היא ממליצה להעמדתו ב"מבחן סמים" למשך שנה ומחציה.

ג. טייעני באי כוח הצדדים

.8. ב"כ המאשימה הודיעה לבית המשפט כיโนכחים הדריך השיקומית שעבר הנאשם, הסכימה התביעה כי במקרה חריג זה יש לקבל את המלצת שירות המבחן ולהחרוג לפחות ממתחם העינוי. על כן, ביקש להטיל על הנאשם, על פי המלצת שירות המבחן "מבחן סמים" למשך שנה ומחציה, וכן מסר על תנאי מרתייע ופיקצי למתלוון.

.9. ב"כ הנאשם ציין כי הוא שמח לראות את הנאשם שהוא כבר כל' בעת שנעוצר, הופך להיות איש נורטיטיבי ועובד. נוכחים שניינו שחל בו הוא עתר לבית המשפט לאמץ את עמדת התביעה והמלצת שירות המבחן, תוך שהוא מלווה את הנאשם באזהרה כי עליו להמשיך בדרך זו, שאם לא כן, כל מעידה שלו תדוחה לשירות המבחן.

10. הנאם הביע רחשי תודתו למערכת המשפט שאייפשרה לו לעבור הлик טיפול, ושמירה עליו במהלך הлик הגמילה.

לדבריו, הוא עובד כiom כמחסנאי, והאחראי עליו נתן לו להבין שיש לו סיכוי התקדמות. עוד ציין, כי ברור לו שמיידית תחזיר אותו לבית המשפט, אך הוא יdag שהדבר לא יקרה. הנאם הוסיף וצין כי הטיפול לא נגמר, שכן הוא ה策רף לקבוצה של בוגרי מלכישוע בהרצליה, ואף עובר טיפול זוגי עם אשתו.

ה. דין:

11. עסקין בנאם שביצע שוד במאפייה תוך שימוש בנשק קר - פטיש אותו לא הפעיל לצורך השוד, אך טרח להציגו על מנת להטיל אימה על עובד המאפייה שימסור לו את הכספי המוצי בקופת המאפייה.

כבר נאמר לא אחת כי עבירות השוד לובשות צורות שונות. לעיתים צורה קשה ואכזרית ולעתים בדרך של הפחדה בלבד, אך הצד השווה לכל המעשים הנ"ל הוא הרצון להשיג "כספי קל".

אין מחלוקת כי המעשה בוצע כאמור, תחת השפעת שימוש בסם, לאחר שהנאם הלעיט עצמו עצמו בשם רחוב וכדרוי הרגעה.

א. הבנייה שיקול הדעת השיפוטי בענישה

12. על גזר הדין שבפני חל תיקון מס' 113 לחוק העונשין שעניינו "הבנייה שיקול הדעת השיפוטי בענישה" (להלן - תיקון 113).

על פי התקון, יש לפעול בהתאם לשלבים הבאים:

ראשית, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם.

שנייה, יש לבדוק אם ראוי לחרוג ממתחם הענישה, ואם כן, לבחון מהו העונש המתאים תוך חריגה ממתחם.

שלישית, במידה ואין מקום לחרוג ממתחם, יש לקבוע מהו העונש שיש להשית על הנאשם בתוך גדרי המתחם.

במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם וجازירת עונשו של הנאשם, על בית המשפט לבדוק, כאמור, במסגרת סעיף 40 ג לתיקון.

סעיף 40 ג(א) רישא לתיקון 113 מורה לבית המשפט לקבוע **"מתחם עונש הולם למעשה עבירה שביצע**

הנאשם", וזאת בהתאם ל"**עקרון הלהימה**" הקבוע בסעיף 40 ב לתקון 113 המורה על "**קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו**".

בקבעו את מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב "**בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידה הפגעה בו, בנסיבות הענישה הנוגعة ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40 ט.**".

13. בעניינו, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה הוא שמיira על שלום הציבור וקניןו.

לאחר שכלל כל הרכיבים הנוגעים לעניין קביעת מתחם העונש ההולם, קרי: התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגעה בו, בחינת מדיניות הענישה הנוגגת, וכן בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הגעתית לכל מסקנה כי מתחם העונש ההולם לעניין עבירות השוד הינו בין 36 ל-72 חודשים מאסר.

לאחרונה בוחן בית המשפט העליון מהו מתחם העונש ההולם במקרים בהם בוצע שוד, ללא תכנון מוקדם ובלא שימוש בנשק או אלימות, ומבליל שנגרם לנפגע העבירה נזק ממשמעותי, וקבע כי העונש עומד על מאסר לתקופה שבין 6 חודשים ל-2 שנים מאסר (ראו: ע"פ 12/2013 אדריס פיסל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 4.4.2013), וכן ע"פ 3879/12 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 30.1.2013).

ברם, סעיף 40 ד לתקון 113 קובע אפשרות לחרוג ממתחם הענישה ההולם מכוח שיקולי שיקום. סעיף 40 ד(א) לתקון 113 קובע כי חריגה מעין זו אפשרית אם נמצא "**כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם**".

במקרה דנן תנאי זה מתקיים, ובנסיבות העניין מצאתי שיש לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל הiliar השיקומי' שעבר הנאשם.

14. לאור כל המקובל לעיל, ובאיוזן הנדרש בין האינטרסים המנוגדים שנתקלו ופורטו לעיל, אני מטילה אפוא על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. אני מעמידה את הנאשם בפיקוח שירות המבחן - "מבחן סמים" למשך 18 חודשים מהיום.
- ב. מאסר על תנאי לתקופה בת 24 חודשים, וה坦אי הוא שלא יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירה של אלימות מסווג פשע או עבירה נגד הרכוש מסווג פשע.
- ג. פיצוי למתלון בסך 1,500 ₪, שישולם על ידי הנאשם ב-3 תשלומים חודשיים שוויים החל מתאריך 1.6.2014.

המציאותتعبير את סכום הפיצוי למתלון על פי כתובת מעודכנת שהציג בפניה ב"כ המאשרה.

הודיע לנאשם על זכותו לעערר לבית המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתנה והודעה היום כ"ד אדר ב תשע"ד, 26/03/2014 במעמד הנוכחים.

יהודית אמסטרדם, שופטת